

Petr Hoffmann při návštěvě výstavy BRNO 2005

Rozhovor s Ing. Petrem Hoffmannem,

novým externím spolupracovníkem Merkur Revue

V našem rozhovoru chci čtenářům představit Petra Hoffmanna, sběratele známek ČSR I z období 1918 – 1939 a též tvůrce úspěšných internetových stránek <http://www.phstamps.com/>

Pokud vím, pocházíte z Československa a řadu let žijete ve Švédsku, kde máte i svoji rodinu. Můžete nám trochu blíže popsat, jak jste se ocitl trvale ve Švédsku a jaké máte zaměstnání?

Ve Švédsku žiji již od roku 1968. Otec byl v té době politicky aktivní a po invazi varšavských vojsk jsme se rozhodli přestěhovat do Švédska. Zvolit Švédsko bylo pro nás logickým rozhodnutím, neboť otec zde měl dva bratrance – jednoho již od konce druhé světové války a druhého od roku 1955. Musím uznat, že život zde ve Švédsku od prvního dne našeho příchodu byl výborný a nikdo z naší rodiny nikdy nelitoval, že jsme se sem přestěhovali. Vystudoval jsem zde stavební inženýrství, specializaci výstavby komunikací, mostů atd. Shodou okolností jeden z mých učitelů konstrukční techniky byl Čech! Jak to již v životě bývá, rozhodující jsou v životě náhody! Bezprostředně po ukončení mých studií dostal otec nové místo primáře na interně nemocnici v Lysekilu. Pomáhal jsem rodičům se tam přestěhovat a zároveň jsem zjistil, že zde v Lysekilu nedávno vznikla největší rafinérie oleje ve Skandinávii. Od té doby (1974) zde pracuji!

Kdy jste začal sbírat známky?

Snad jako každý chlapec jsem i já sbíral známky, mince (ty dodnes mám), motýly, brouky, nálepky od zápalek, samorosty atd. K serióznímu sbírání známek jsem se vrátil asi před 18 lety.

Čím vás zaujaly československé známky a zvláště známky první republiky?

Hradčany, Hradčany a zase Hradčany! Přesto, že pozdější známky ČSR I jsou moderní, primitivní tisková technika knihtisku u prvních vydání z nich udělala „eldorado“ pro specialisty. Navíc fakt, že první československá známka je dílem Alfonse Muchy, ji činí svrchovaně zajímavou! Vždyť pomyslete: 26 hodnot této emise, pět různých kreseb, známky stříhané či zoubkované, se spirálovými typy, s typy příčkovými, s typy rámečkovými, s množstvím deskových vad, barevných odstínů, perforací, známek s přetisky SO, známek výpočetních doplatních, známky „Vzorec“, přetiskové známky letecké! Člověk nic jiného nepotřebuje! Zde najdeme vše!

Pokud vím, jste specialistou na aršíky „Kde domov můj“, vydané v roce 1934. Víme, že jste se zabýval výzkumem těchto aršíků, zejména jejich velikostí, způsobem smršťením papíru. Můžete nám k tomu říci něco bližšího, případně zda jste objevil nějaké nové poznatky?

Nechtěl bych používat slova „specialistou“, snad spíše „entuziastou“, co se těchto aršíků týče. Na arších existují malé odchylky rozměrů dvou velikostí, které jsou důsledkem řezání, při kterém se často nůž poněkud posunul, což záviselo na odporu, který nastal při jeho procházení štočkem aršíků. V principu by se zde dalo říci, že skutečně důležité pro zařazení aršíku do skupiny „široký“ nebo „úzký“ není rozměr jejich papíru, u nějž nikdy není jisté, zda není dodatečně zmenšený, ale rozměr jejich tisku, který navíc s původním rozměrem papíru přímo souvisí a přitom je případnými dodatečnými zásahy neměnný. Postup tisku byl takový, že navlhčený papír byl vkládán do stroje buď ve směru jeho vláken nebo naopak kolmo na tento směr. Doufám, že v budoucnosti katalogy nebudou pouze uvádět velikosti aršíků, ale naopak velikosti širokého a úzkého tisku. Co by se všeobecně dalo říci? Po studiu cca 75 aršíků „KDM 1934“ lze konstatovat:

Velikost aršíku úzkého formátu (velikost dle Monografie 173,5 x 286,0 mm) má normální odchylky šířky -0,6 mm až +1,5 mm a odchylky výšky -2,5 mm až +4,0 mm. Rozměr tisku úzkých aršíků se pohybuje v rozmezí: 127,6 až 128,5 x 202,5 až 204,0 mm.

Velikost aršíku širokého formátu (velikost dle Monografie 174,5 x 284,0 mm) má normální odchylky šířky -1,0 mm až +2,5 mm a odchylky výšky -1,7 mm až +2,0 mm. Rozměr tisku širokých aršíků se pohybuje v rozmezí: 129,9 až 131,0 x 199,0 až 201,0 mm.

Vaši oblíbenou emisí jsou též Hradčany. Na vašich internetových stránkách máte vyobrazeny jednotlivé tiskové desky s umístěním spojených spirálových typů a též označení příčkové typy. Můžete nám něco říci k této emisí?

Co bych zde ještě měl dodat? Snad to, že tento díl mé stránky jsem speciálně vytvořil pro sběratele ČSR I **zde v cizině**. Čeští sběratelé si snad ani nejsou vědomi, jak dobré katalogy téměř každoročně v České republice vycházejí. Pokud zde v cizině někdo sbírá české či československé známky, má k dispozici katalogy Michel a Scott. To jsou však katalogy generální, kde málokdy najdeme speciální odchylky

od standardních známek. A kdo v Anglii, Americe či v Itálii porozumí češtině? Zde bych si přál, pokud by to bylo možné, aby katalog Pofis či Merkur Revue vyšel v anglickém jazyku. Chápu, že každoroční anglická verze není ekonomicky obhajitelná, ale každý pátý rok – to by bylo ono!

Na vašich stránkách se snažíte dát dohromady všechny dostupné údaje o našich současných i zemřelých znalcích. Máte zde rovněž vyobrazené jejich znalecké značky. To je určitě vynikající pomůcka pro sběratele československých známek. Můžete nám říci, jakým způsobem jste tyto údaje shromažďoval a odkud jste čerpal informace? Víte alespoň něco o znalcích, o kterých Vám chybí většina údajů, včetně fotografií?

Asi tak jako informace o arších „KDM 1934“, i informace o našich znalcích nejsou všeobecně známy. Každý sběratel jistě „zná“ J. Mrňáka, prof. R. Gilberta a Ing. J. Karáska, možná slyšel o současném znalci ing. F. Benešovi. Tím to však končí. Kolik ze zdejších filatelistů ví, jak to začalo, kdo „u toho“ byl? Kde najdou tyto informace? Před těmi 18 lety, kdy jsem znova začal sbírat ČSR I, začaly mne též zajímat ty malé znalecké značky na zadní straně známek. Komu patří ta či ona značka? Proč je na pravé straně známky, proč je jiná na straně levé a proč v obrácené poloze? Začal jsem se tím zabývat – a zde se mi dostalo výborné pomoci od pánů M. Horníka z Bruntálu a R. Danenbergera z Olomouce. Ovšem časem ani tyto informace nedostačovaly – jak tedy pokračovat? Rozhodl jsem se nakoupit si staré ročníky „Filatelie“ a „Tribuny filatelistů“. Vše jsem podrobně prostudoval. Nyní informace o znalcích pravidelně publikuji na internetu. I zde se časem člověk dostane do slepé uličky! Jak potom dále? Najít někdy informaci o určité značce je hotová detektivka. Ptáte se, u kterých znalců mi chybí údaje či fotografie. Chybějící informace mám zadány na mé stránce pod rubrikou VÝZVA či je zde odkaz: <http://www.phstamps.com/articles/2008.htm#appeal>. Ze všech znalců, o nichž mi chybí nějaká informace, bych si zvláště přál získat fotografii znalce Jaroslava Fraňka! Jak je možné, že nikde nelze najít foto jednoho z největších znalců československých známek, žijícího až do roku 1960? Zde je moje výzva! Máte fotografii Jaroslava Fraňka? Prosím, poskytněte mi ji!

Na vašich stránkách je zveřejněna i celá řada odborných a populárních filatelistických článků. Můžete nám vyjmenovat některé zajímavé autory nebo nové poznatky?

Časem jsem se spojil s několika specializovanými filatelisty, kteří mi pravidelně či občas pomáhají rozšířit mé stránky. Jeden z nich je Američan Mark Wilson, specialista na známky Hradčany. Zde najdete jeho velice zajímavý článek „Náchodský nálezk: Unikátní stejnosměrná svíslá meziarší Hradčany“. Další pravidelný autor na mých stránkách je pan J. Petřík z Boskovic. Seznámili jsme se díky aršíkům KDM. Nyní se pan Petřík specializuje na známky Afghánistánu. Speciálně pro něho jsem na mých stránkách vytvořil oddělení pod rubrikou Články / Znamkové země. Zajímavé příspěvky jsem obdržel také od pana M. Horníka, velmi si cením příspěvků znalce, dnes již zesnulého H. Hahna z USA. Těší mne příspěvky od G. Kocka z Finska, od R. Frajoly z USA atd. Každý příspěvek rád publikuji.

Spolpracujete s některými jinými tvůrci internetových stránek? Například „Infofila“ nebo „Japhila“? Pokud si vzpomínám, byl na „Japhile“ zveřejněn váš výzkum aršíků „Kde domov můj“.

Jistě pochopíte, že zde ve Švédsku jsem poněkud odtřesen od české filatelie. Internet nám sběratelům však otevřel a rozšířil svět. Co se spolupráce týká, před pár lety jsem občas něco do „Infofily“ napsal. Bylo to skoro při jejím zrodu, v té době potřebovali každého, kdo by jim něčím přispěl. Od té doby se tato webová stránka výrazně rozrostla a bezvadně běží. Co se „Japhily“ týče, známe se sice s panem B. Janíkem, ale naše spolupráce je omezena na to, že jsem členem organizačního výboru mezinárodní výstavy „Exponet“ a zároveň reprezentantem pro Skandinávii. Ano, je tomu již několik let, co jsem na „Japhile“ publikoval výzkum aršíků „KDM 1934“. Zkrácená verze mého výzkumu je tam dodnes v rubrice „Odborné články“. Kdo si přeje prostudovat kompletní verzi této studie, najde ji na mé stránce: www.phstamps.com v rubrice „Speciální obor ČSR I / KDM 1934“. Zde mám výzvu k další pomoci a spolupráci čtenářů na rozšíření této studie. V tomto odborném článku je přesně popsáno, jak změřit vaše aršíky. Přiložen je formulář pro odpověď. Tento článek vychází částečně ze spolupráce s Ing. F. Benešem. Chtěl bych zde propagovat další webovou stránku KNIHTISK www.knihtisk.org, která je specializována na známky ČSR I, tištěné knihtiskem. Pan Mark Wilson (webmaster) se pustil do překladu „Monografie I“ a odborných textů S. Komberce, Z. Ryvolvy, V. Pellanta a dalších.

(Dokončení na následující straně)

Které výstavy jste v posledních letech navštívil a co vás na nich zaujalo?

Pokud odhlédneme od národních výstav zde v okolí Göteborgu, pak mou poslední navštívenou velkou výstavou byla PRAGA 2008. Výběr exponátů byl „gigantický“, člověk to někdy stráví až později. Snad nejzajímavější a nejmilejší vzpomínkou z této výstavy byl enormní zájem a množství návštěvníků a tím i naděje do budoucna, že filatelie přežije!

Těž jsme se spolu setkali na výstavě BRNO 2005. Tehdy jsme na sebe měli málo času. Můžete nám říci, co vás nejvíce zaujalo a jaké dojmy jste si tehdy odvezl?

To byla moje první návštěva mezinárodní výstavy v cizině. Dobře si na ni pamatuji. Velice mne potěšilo setkání se známými sběrateli, se kterými jsem si dosud jen dopisoval. Sešel jsem se tam s pány J. Petříkem, M. Horníkem, V. Benešem, M. Wilsonem, se znalcem F. Benešem atd. Zde jsem poprvé viděl část exponátu anglické královny Alžběty II a její sbírku Modrých Mauritiů. V září 2011 jsem navštívil mimořádnou výstavu známek „Setkání královen v Berlíně“ v „Museum für Kommunikation“ v Berlíně. Výstava prezentovala 18 z doposud známých 27 známek z ostrova Mauritius!

Vzpomínám si, jak jste tehdy mluvil do telefonu švédsky. Kolika jazyky kromě švédštiny se dorozumíte?

Švédština je v principu dosti jednoduchá řeč. Je poněkud podobná němčině, ale je mnohem modernější. Od češtiny i němčiny se hlavně liší gramatikou. Gramatika je mnohem jednodušší, oproti angličtině má švédština menší slovní zásobu, ale to je její přednost. Slova se dají donekonečna kombinovat a tak vytvářet slova nová

a vyjádřit přesně to, co právě chcete říci. Domluvím se česky, slovensky, anglicky, německy a trochu si ještě pamatuji ruštinu.

Můžete nám přiblížit svou sbírku? Čtenáře určitě budou zajímat vaše nejzajímavější materiály.

Moje sbírka je mírně specializovanou sbírkou ČSR I, zaměřenou na známky čisté bez nálepek. Obsahuje varianty zoubkování, průsvitek, přetisků, barevných odstínů, zkusmých tisků, deskových vad atd. V posledních dvou letech jsem se víceméně přeorientoval na známky Hradčany. Začal jsem sbírat i celistvosti.

Dopisujete si s některými filatelisty z České nebo Slovenské republiky?

Ano, dopisuji si pravidelně s panem J. Petříkem, sběratelem Afghánistánu a dalších známkových zemí, s M. Horníkem z Bruntálu, dřívějším obchodníkem známek, s V. Benešem z Vysokého Mýta, sběratelem perfinů a vystavovatelem řecké klasiky, někdy i s R. Danenbergerem, známkovým obchodníkem a web-masterem stránek Philashop.cz, a občas i se znalci Ing F. Benešem z Prahy a Dr. B. Synkem z Bratislavy.

Jaké máte filatelistické plány do budoucna?

Plánuji rozpustit celou moji sbírku ČSR I a specializovat se „pouze“ na známky Hradčany. Dosud jsem se však ještě definitivně nerozhodl, takže prozatím svou sbírku Hradčan rozšiřuji a to ostatní si ponechávám. Možná že někdy také něco vystavím.

Děkuji Petru Hoffmannovi za rozhovor s přáním dalších filatelistických úspěchů.

S Petrem Hoffmannem rozmlouval Jaromír Petřík